

1. Jak se jmenuje hlavní ekonomické dílo Karla Engliše?

- a) Objemné dvojsvazkové dílo „Soustava národního hospodářství“, které bylo publikováno v roce 1938, navazuje na předchozí práce Karla Engliše (např. „Národní hospodářství“, „Theorie státního hospodářství“) a je vyvrcholením jeho teoretických národohospodářských úvah. Na rozdíl od jiných československých ekonomických teoretiků své doby se snažil na ekonomické procesy nahlížet v kontextu filozofie, konkrétně teleologického pojetí procesů. Právě to představuje jeho největší přínos k českému i světovému ekonomickému myšlení. Definoval dva ideální typy hospodářských soustav – individualismus a solidarismus – které vycházely z pojetí péče o člověka.

2. V kolika československých vládách zastával Karel Engliš post ministra financí?

- a) Poprvé se Karel Engliš jako ministr financí objevil již v roce 1920 ve vládě tzv. rudozelené koalice Vlastimila Tusara. Následně se pak s krátkými přestávkami objevoval v jednotlivých vládách, které vedli Jan Černý, Antonín Švehla nebo František Udržal. Celkem v letech 1920-1931 působil jako ministr financí v šesti z devíti československých vlád, které se v té době vystřídaly. Ve vládách působil jako odborník, tzn. nebyl nominován politickou stranou.

3. V jakých letech zastával Karel Engliš post guvernéra Národní banky Československé?

- c) Krátce po demisi Viléma Pospíšila v polovině února roku 1934 byl Karel Engliš jmenován prezidentem republiky do funkce guvernéra. Tuto pak zastával po následujících pět let až do února 1939, kdy jej nahradil někdejší viceguvernér Ladislav František Dvořák.

4. Ve kterém roce byly přijaty zákony, které významně změnily a modernizovaly československou daňovou soustavu?

- b) Vedle ustavení Národní banky Československé je reforma daňového systému bezpochyby největší zásluhou Karla Engliše jako ministra financí. V roce 1927 představil tři zákony (č. 76-78 Sb. z. a n.), díky nimž došlo ke zjednodušení a unifikaci československého daňového systému. Normy zároveň významně snížily daňové zatížení a umožnily akumulaci kapitálu potřebného pro investice. Nejdůležitějším z nich byl zákon č. 76/1927 Sb. z. a n., o přímých daních, jenž s úpravami platil až do konce roku 1952.

5. Karel Engliš se zasloužil o založení...

- c) Spory v Československé národní demokracii vyvrcholily v roce 1925 odštěpením promasarykovského moravského křídla, které reprezentoval Jaroslav Stránský, vydavatel vlivných Lidových novin. Cílem strany, kterou pomáhal budovat mimo jiné i Karel Engliš, bylo podchycení zaměstnané inteligence. Přestože stranu podporovaly osobnosti jako Karel Čapek, nedosáhla výrazných politických úspěchů a nakonec v roce 1930 ukončila svou činnost. Její členové následně většinou přešli do Československé strany národně socialistické.

6. Na které vysoké škole nepůsobil Karel Engliš ve funkci rektora?

- b) Jméno Karla Engliše bude navždy spojeno především s Masarykovou univerzitou, neboť se po jejím zřízení stal v roce 1919 jejím prvním rektorem. V roce 1947 se pak stal

rektorem i na Karlově univerzitě v Praze, své alma mater.

Po komunistickém převratu v únoru 1948 však byl donucen z ní odejít.

7. Ve kterém roce inicioval Karel Engliš zákon o zavedení obchodních platidel?

- a) Zákon o obchodních platidlech (č. 49/1918 Sb. z. a n.) byl vlastně prvním československým měnovým zákonem. Karel Engliš jej připravil a předložil na jednání Národního výboru československého, ale schválilo jej již Revoluční národní shromáždění (19. 11. 1918). Podstatou úpravy bylo zmocnění Zemské banky království Českého k vydávání vlastních platidel, obchodních poukázek, které měly v případě potřeby doplnit oběh rakousko-uherských bankovek. Jejich krytí měla banka obstarat na základě krátkodobých zápůjček, ať již eskontních či lombardních. Ačkoliv byly poukázky vytištěny, nakonec nedošlo k jejich použití.

8. Rodištěm Karla Engliše byla slezská...

- a) Karel Engliš se narodil v rodině venkovského řezníka ve slezské Hrabyni. I poté, co odtud odešel, ať již na studia do Opavy či Prahy, nebo jej pak zaměstnání zavalo kromě Prahy i do Brna či Vídně, vždy zůstal věrný svému rodnému kraji a zejména Hrabyni. Své rodné obci se snažil vždy maximálně prospět, a proto také inicioval a ze svého finančně podporoval její úpravy. V Hrabyni nakonec Karel Engliš také dožil. Rodný dům Karla Engliše se bohužel do současné doby nedochoval, neboť byl zničen během těžkých bojů v rámci tzv. ostravsko-opavské operace na samém sklonku II. světové války.

9. Jak se nazývala ekonomická metoda Karla Engliše?

- b) Karel Engliš ve své ekonomické teorii odmítal kauzalitu a naopak prosazoval teorii o účelovosti, tj. teleologii. Podle jeho názoru je třeba vykládat všechny ekonomické jevy jako účelové a chtěné, kdy ekonomická soustava představuje hierarchické uspořádání jednotlivých účelů a cílů. Ve své teorii přitom vyšel z Kantovy noetiky, kterou výrazně doplnil. Své filozofické myšlení, resp. logiku, shrnul ve svém díle „Malá logika“ a posléze „Velká logika“, která se však v roce 1948 již nedočkala vydání. Základní přehled svých myšlenek pak nabídl v práci „Věčné ideály lidstva“.

10. Jak se jmenoval významný český autor, jehož ostatky byly z podnětu Karla Engliše převezeny v roce 1938 do Prahy?

- c) Mimořádnou stránku své osobnosti projevil guvernéř Karel Engliš krátce po přijetí Mnichovské dohody. Jakmile zjistil, že Litoměřice zůstaly v odstoupeném území, inicioval odtud převoz ostatků Karla Hynka Máchy do Prahy, aby nepadly do německých rukou. Dle vzpomínek jeho tajemníka chápal Máchu jako toho, „co za nás za všechny vyzpíval na věky naši lásku a naše mládí...“. Díky jeho podnětu československé úřady začaly jednat. Dne 1. října 1938 došlo k vyzvednutí a odvozu Máchova těla do Prahy. Jeho převoz se stal slavnostní událostí, obdobně jako pak jeho pohřeb v květnu 1939, který se proměnil v mohutnou manifestaci proti nacistické okupaci.

